

ठळक बातम्या

- देशभरात जनगणना २०२७ च्या पहिल्या टप्प्यातल्या प्रक्रियेला उद्यापासून सुरुवात
- १५व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार पंचायती राज आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांकरता महाराष्ट्राला दुसऱ्या टप्प्यात १०९ कोटी रुपये वितरित
- बिहारमध्ये नालंदा इथं माघा शीतलाष्टमी मंदिरात चेंगराचेंगरी होऊन आठ महिलांचा मृत्यू

आणि

- महावीर जयंतीनिमित्त देशभरात धार्मिक कार्यक्रम आणि शोभायात्रांचं आयोजन

<><><><><><>

जनगणनेची प्रक्रिया उद्यापासून सुरू होणार असून, नागरिकांना स्व-नोंदणी पोर्टलद्वारे दोन्ही टप्प्यांत माहिती देण्याची सुविधा उपलब्ध होणार आहे. देशातली ही १६वी जनगणना असून पहिल्या टप्प्यात प्रत्येक घराची माहिती गोळा केली जाईल. त्यात घराचा क्रमांक, मजला, घराची स्थिती आणि घरात राहणाऱ्या व्यक्तींची संख्या अशा माहितीचा समावेश असेल. या प्रक्रियेत कुटुंबप्रमुखाचे नाव, लिंग, जात, मालकी हक्क, तसंच घरातील विवाहित जोडप्यांची संख्या आणि वाहनांची माहितीही नोंदवली जाणार आहे. जर एखादं जोडपं लिव्ह-इन संबंधाला कायमस्वरूपी आणि विश्वासाह नातं मानत असेल, तर त्यांची गणना विवाहित जोडप्यामध्ये केली जाईल असं या पोर्टलमध्ये म्हटलं आहे. पोर्टलवर वारंवार विचारल्या जाणाऱ्या प्रश्नांची यादी उपलब्ध आहे, त्यामुळे जनतेला विचारल्या जाणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरं देणं सोपं जाईल. ही जनगणना मागील जनगणनापेक्षा वेगळी

असेल. डिजिटल माध्यमांच्या वापरामुळे माहिती संकलन अधिक अचूक, पारदर्शक आणि विश्वासार्ह होईल. परदेशात राहणारे भारतीय नागरिक देखील जनगणना २०२७ मध्ये सहभागी होऊ शकतील, असं त्यांनी सांगितलं. देशाची लोकसंख्या, सामाजिक रचना आणि आर्थिक स्थिती यांचा दीर्घकालीन आणि अचूक आढावा घेण्यासाठी जनगणना दर दहा वर्षांनी केली जाते असं ते म्हणाले.

<><><><><><>

गुजरातमधल्या वाव-थराद इथं १९ हजार ८०६ कोटी रुपयांहून जास्त खर्चाच्या विकास कामांचं लोकार्पण आणि भूमिपूजन आज प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते झालं. त्यातले १० हजार ९२१ कोटी रुपये खर्चाचे प्रकल्प ऊर्जा क्षेत्र, रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग तसंच रेल्वे मंत्रालयाशी संबंधित आहेत. याशिवाय, गुजरात सरकारच्या नगर विकास, जलसंपदा, पाणीपुरवठा, रस्ते आणि इमारती, गुजरात औद्योगिक विकास महामंडळ, आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण, पर्यटन आणि आदिवासी विकास विभागांशी संबंधित ८ हजार ८८६ कोटी रुपयांच्या विकास कामांचाही प्रारंभ मोदी यांच्या हस्ते आज झाला. गांधीनगर इथल्या सम्राट संप्रति संग्रहालयाचं उद्घाटन महावीर जयंती निमित्त आज प्रधानमंत्र्यांच्या हस्ते झालं. देशाच्या उज्ज्वल परंपरा आणि इतिहासाचं ज्ञान भविष्यातल्या आव्हानांना सामोरं जाण्यासाठी बळ देतं असं त्यांनी यावेळी सांगितलं. अहमदाबाद जिल्ह्यात साणंद इथं केन्स सेमीकॉन प्रकल्पाचं उद्घाटन प्रधानमंत्र्यांच्या हस्ते झालं.

<><><><><><>

पंचायती राज संस्था आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांसाठी १५व्या वित्त आयोगाच्या शिफारसीनुसार अनुदानाला मंजुरी देऊन केंद्र सरकारनं निधी वितरित केला आहे. महाराष्ट्राला पंचायती राज संस्थांसाठी अनुदानातल्या पहिल्या आणि दुसऱ्या हप्त्यांमधून प्रत्येकी १०९ कोटी रुपये वितरित झाले आहेत. हा निधी

२०२५-२६ या आर्थिक वर्षात महाराष्ट्रासह तेलंगणा, राजस्थान, उत्तराखंड आणि मिझोराम या राज्यांना मिळणार आहे. या अनुदानामुळे गावपातळीवर प्रशासन अधिक सक्षम होईल आणि गरजेनुसार विकासकामं राबवता येतील.

तेलंगणाला १२ हजार ६०० ग्रामपंचायतींसाठी पहिल्या हप्त्यात तब्बल २४७ कोटी रुपये देण्यात आले आहेत. उत्तराखंडला दुसऱ्या हप्त्यात ९१ कोटी रुपये मिळाले असून, याचा लाभ १३ जिल्हा परिषद, ९५ ब्लॉक परिषद आणि जवळपास ८ हजार ग्रामपंचायतींना होणार आहे. मेघालयालाही २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात दुसऱ्या हप्त्यात २७ कोटी रुपये मिळाले आहेत. ठराविक उद्दिष्टांसाठी मर्यादित निधी आणि स्थानिक गरजेनुसार वापरता येणारा निधी असे दोन प्रकारचे हे निधी आहे.

<><><><><><>

पश्चिम बंगाल, तामिळनाडू, केरळ, आसाम या राज्यांत आणि पुद्दुचेरी या केंद्रशासित प्रदेशात एप्रिल महिन्यात विधानसभा निवडणुका होत आहेत.

आसाममध्ये ८५ वर्षांवरचे ज्येष्ठ नागरिक आणि दिव्यांग मतदारांना घरून मतदान करण्याची सोय उपलब्ध असून त्याद्वारे मतदान सुरू झालं आहे. ही प्रक्रिया पाच एप्रिलपर्यंत पूर्ण होणार आहे. पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीसाठी भाजपानं उमेदवारांची चौथी यादी जाहीर केली असून, तेरा उमेदवारांची नावं जाहीर केली आहेत. भारताचा दिग्गज टेनिसपटू लिअँडर पेसनं आज तृणमूल काँग्रेसमधून भाजपामध्ये प्रवेश केला. यावेळी पश्चिम बंगालमधले भाजपाचे वरिष्ठ नेते उपस्थित होते.

तामिळनाडूत निवडणूक प्रचाराला आता वेग आला आहे. आण्णा द्रुमकचे के. पलनीसामी यांनी तामिळनाडूतल्या कोविलपट्टी इथं आज प्रचारसभा घेतली.

आकाशवाणी मुंबई
राष्ट्रीय बातमीपत्र - रात्री ८.०५ वाजता
३१ मार्च २०२६ -मंगळवार

काडेपेटी उद्योगासाठी जीएसटी अर्थात वस्तू आणि सेवा कर १८ टक्क्यांवरून १२ टक्क्यांवर आणण्याची मागणी केली असून, कामगारांसाठी कल्याण मंडळ स्थापन करण्याचं आश्वासन त्यांनी दिलं.

पश्चिम बंगालमध्ये २३ आणि २९ एप्रिलला दोन टप्प्यांत मतदान होईल. तमिळनाडूमध्ये २३ एप्रिलला एकाच टप्प्यात मतदान होईल. केरळ, आसाम आणि पुद्दुचेरी इथं ९ एप्रिलला मतदान होईल. निकाल ४ मे रोजी जाहीर होतील.

<><><><><><>

बिहारमध्ये नालंदा जिल्ह्यात बिहार शरीफ इथं माघा शीतलाष्टमी मंदिरात आज सकाळी धार्मिक विधी दरम्यान चेंगराचेंगरी होऊन आठ महिलांचा मृत्यू झाला असून अनेक जण जखमी झाले. जखमींना तातडीनं स्थानिक रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आलं. अचानक पसरलेल्या अफवेनं गर्दीत गोंधळ निर्माण झाला आणि त्यामुळे ही चेंगराचेंगरी झाली. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू, प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी, बिहारचे मुख्यमंत्री नितीश कुमार आणि उपमुख्यमंत्री सम्राट चौधरी यांनी या घटनेबद्दल शोक व्यक्त केला आहे. प्रधानमंत्री राष्ट्रीय मदत निधीतून मृतांच्या कुटुंबाला प्रत्येकी दोन लाख रुपये तर जखमींना ५० हजार रुपये दिले जाणार आहेत. मृतांच्या नातेवाईकांना सहा लाख रुपयांची मदत देण्याचे निर्देश नितीश कुमार यांनी दिले आहेत.

<><><><><><>

जैन धर्माचे २४ वे तीर्थंकर भगवान महावीर यांची जयंती आज सर्वत्र उत्साहात साजरी होत आहे. या निमित्त देशभरात धार्मिक कार्यक्रम झाले आणि शोभायात्रा निघाल्या.

राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू, उपराष्ट्रपती सी. पी. राधाकृष्णन आणि प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी महावीर जयंती निमित्त देशवासियांना शुभेच्छा दिल्या आहेत.

भगवान महावीरांच्या शिकवणीतून प्रेरणा घेऊन अधिक संवेदनशील, शांततापूर्ण आणि सर्वसमावेशक समाज घडवण्यासाठी सतत प्रयत्न करावेत असं राष्ट्रपती द्रौपदीही मुर्मू यांनी म्हटलं आहे.

भगवान महावीरांची कालातीत शिकवण सर्वांना आत्मशिस्त, करुणा आणि सलोख्याच्या जीवनासाठी मार्गदर्शन करत असल्याचं उपराष्ट्रपतींनी म्हटलं आहे.

भगवान महावीर यांचे आदर्श आध्यात्मिकदृष्ट्या उन्नत करणारे असून ते आजच्या जगातही अत्यंत समर्पक असल्याचं प्रधानमंत्र्यांनी आपल्या संदेशात म्हटलं आहे.

केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह, लोकसभेचे सभापती ओम बिरला यांनी ही महावीर जयंतीनिमित्त शुभेच्छा दिल्या आहेत.

भगवान महावीर यांची जयंती आज मुंबईसह राज्यात विविध ठिकाणी साजरी झाली.

<><><><><><>

देशभरात मार्च महिन्यात घरगुती, व्यावसायिक वापरासाठीचे तसंच उपाहारगृहं अशा ३ लाखांपेक्षा जास्त पीएनजी जोडण्यांना गॅसपुरवठा सुरू करण्यात आल्याची माहिती पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाने दिली आहे. याशिवाय अडीच लाखांहून अधिक नवीन जोडण्या मंजूर करण्यात आल्या आहेत. १ मार्चपासून दररोज सरासरी ५० लाखांहून जास्त घरगुती वापराच्या एलपीजी सिलिंडर्सचं वितरण करण्यात आलं आहे. तसंच, २३ मार्चपासून स्थलांतरित मजुरांना ५ किलो वजनाचे ३ लाखांहून अधिक फ्री ट्रेड एलपीजी सिलिंडर्स विकल्याची माहितीही मंत्रालयाने दिली आहे. देशात पेट्रोल, डीझेल, एलपीजी आणि पीएनजी यांचा पुरेसा साठा उपलब्ध असल्याची ग्वाही सरकारने दिली आहे.

<><><><><><>

आकाशवाणी मुंबई
राष्ट्रीय बातमीपत्र - रात्री ८.०५ वाजता
३१ मार्च २०२६ -मंगळवार

नवीन आर्थिक वर्षात राज्यात रेडी रेकनर दरांमध्ये कोणतीही वाढ न करण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. त्यामुळे उद्यापासून लागू होणारे दर पूर्वीप्रमाणेच राहतील, अशी माहिती महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी दिली आहे. दर जैसे थे असले तरी वार्षिक मूल्यदराच्या तक्त्यांमध्ये सुसूत्रता आणण्यासाठी अनेक बदल केले आहेत. यामध्ये मंजूर प्रादेशिक आणि विकास योजनांची अंमलबजावणी, नवीन सर्व्हे नंबरची नोंद आणि गहाळ गावं किंवा गावांच्या नावातल्या दुरुस्त्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

<><><><><><>

माहिती आणि प्रसारण सचिव म्हणून चंचल कुमार याची आज नेमणूक झाली. चंचलकुमार हे १९९२ च्या बिहार केडरचे आहेत. माहिती प्रसारण मंत्रालयाचे विद्यमान सचिव संजय जाजू यांची इशान्य भारत विकास मंत्रालयाचे सचिव म्हणून नेमणूक झाली आहे.

//<><><><><><>//